

Нацрт А - дозвола за усогласување со оперативен план

Име на компанијата

Цементарница „УСЈЕ” -АД - Скопје

Адреса

Првوماјска бб - Скопје

Поштенски број и град

1000 Скопје

Број на дозвола

{Бр}

Содржина

Дозвола за усогласување со оперативен план	i
Содржина	ii
Вовед	vii
Дозвола	1
1 Инсталација за која се издава дозволата	2
2 Работа на инсталацијата	4
2.1 Техники на управување и контрола	4
2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)	6
2.3 Техники на работа	7
2.4 Заштита на подземните води	8
2.5 Ракување и складирање на отпадот	9
2.6 Преработка и одлагање на отпад	12
2.7 Енергетска ефикасност	13
2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија	13
2.9 Бучава и вибрации	14
2.10 Мониторинг	15
2.11 Престанок на работа	16
2.12 Инсталации со повеќе оператори	17
3 Документација	18
4 Редовни извештаи	20
5 Известувања	20
6 Емисии	23
6.1 Емисии во воздух	23
6.2 Емисии во почва	27
6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)	33
6.4 Емисии во канализација	35
6.5 Емисии на топлина	37
6.6 Емисии на бучава и вибрации	38
7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води	41
8 Услови надвор од локацијата	42
9 Оперативен план	43
10 Договор за промени во пишана форма	47
Додаток 1	48
Додаток 2	49

Речник на користени поими

Аеросол	Суспензија на цврсти и течни честички во гасен медиум.
Атмосферска вода	Дождовна вода што дотекува од покриви и места каде што не се одвиваат процесите.
Барање	Барањето поднесено од страна на Операторот за оваа дозвола
БПК	Биолошка потрошувачка на кислород за 5 дена
ГВЕ	Гранични вредности на емисија
ГИЖС	Годишен извештај за животна средина
Годишно	Приближно во интервали на 12 месеци Период или дел од период од 12 последователни месеци
Градежен отпад и отпад од рушење	Отпад што потекнува од градење, реновирање и рушење: глава 17 од националниот каталог на отпади или како што е договорено на друг начин.
Гранични вредности на емисија	Масата, изразена во смисла на одредени специфични параметри, концентрацијата и/или нивото на испуштање, кои не смеат да бидат надминати во текот на еден или повеќе временски периоди.
Граница за масен проток	Гранична вредност на емисија која е изразена како максимална маса на една супстанција што може да биде емитирана во единица време.
dB(A)	Децибели
Ден	Секој период од 24 часа
Денски	Периодот од 08.00 до 22.00 (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за “ноќно време”).
Дневно	За време на сите денови од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога емисиите се одвиваат ; со најмалку едно мерење во било кој еден ден.
Договор	Писмен договор
Документација	Секој извештај, запис, податок, слика, предлог, интерпретација или друг документ во писмена или електронска форма кој се бара со оваа дозвола.
Двегодишно/ биенално	Еднаш на секои две години
Еколошка штета	Согласно дефиницијата за еколошка штета во член 5 од Законот за животна средина

Зелен отпад	Отпадно дрво (не вклучувајќи импрегнирано дрво), растителни материјали како што е откос од трева и друга вегетација.
I.S.EN Инцидент	Интернационален стандард ЕН (i) итен случај; (ii) секоја емисија што не е во согласност со условите од оваа дозвола; (iii) секое надминување на дневниот капацитет на опремата за ракување со отпад; (iv) секое ниво, дадено во ова дозвола, а е достигнато или надминато, и (v) секоја индикација дека загадување на животната средина се случило или може да се случи.
Индустриски не опасен отпад	Согласно дефиницијата за “индустриски не опасен отпад“ од член 6 од Законот за управување со отпад: Индустриски неопасен отпад е отпадот што се создава при производствените процеси во индустријата и не содржи опасни карактеристики, а според својствата, составот и количеството се разликува од комуналниот отпад;
Инсталација	Согласно дефиницијата за “инсталација“ од член 5 од Законот за животна средина : - во однос на интегрираните еколошки дозволи, е неподвижна техничка единица каде што се вршат една или повеќе пропишани активности и активности кои се непосредно поврзани со нив, а кои би можеле да имаат ефект врз емисиите и врз загадувањето; - во однос на спречувањето и контролата на хавариите со учество на опасни супстанции, инсталација е техничка единица во рамките на еден систем во кој се произведуваат, употребуваат, складираат или се ракува со опасни супстанции. Таа ја вклучува целокупната опрема, објектите, цевководите, машините, алатките, приватните железнички споредни колосеци, станиците за истовар кои ја опслужуваат инсталацијата, складовите или сличните градби, потребни за работа на инсталацијата.
ИСКЗ	Интегрирано спречување и контрола на загадувањето
ИСО	Интернационална организација за стандарди
К	Келвин (единица мерка за температура).
Капацитет/ опрема за задржување	Опрема наменета за задржување на евентуално истечен материјал, собирници.
кРа	Кило Паскали.
Квартално	Цел или дел од период од три последователни месеци, почнувајќи од првиот ден на Јануари, Април, Јули или Октомври.
Leq	Еквивалентно континуирано ниво на звук

Локација чувствителни на бучава (ЛЧБ)	Секоја резидентна куќа, хотел или хостел, болници, училишта, верски објекти, или било други места и објекти за кои е потребно отсуство на бучава со нивоа кои предизвикуваат непријатност.
МДКе	Максимална дозволена концентрација на загадувачки материји во гасовите кои се емитираат.
Месечно	Минимум 12 пати во текот на една година, приближно во месечни интервали.
Надлежен орган	Тело одговорно за издавање на ИСКЗ дозволи
НДТ	Најдобри достапни техники
Неделно	За време на сите недели од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога има емисија; со минимум едно мерење во било која недела.
Ноќно време	Од 22.00 до 08.00 часот
Одржува	Чување во добра состојба, вклучувајќи и редовна инспекција, сервисирање, калибрација и поправки доколку се потребни, со цел адекватно да извршува функцијата.
Оператор	Согласно дефиницијата за “Оператор” од член 5 од Законот за животна средина: - секое правно или физичко лице кое врши професионална активност, или врши активности преку инсталацијата и/или ја контролира, или лице на кое му се доверени или делегирани овластувања за донесување економски одлуки во однос на активността или техничкото работење, вклучувајќи го и носителот на дозволата или овластување за таквата активност, односно лицето кое е задолжено да регистрира или алармира за активността.
Полугодишно	Целиот или дел од периодите од 6 последователни месеци
Постројка	Секое место или простор употребен за преработување или пак третман на отпадот.
Праг за масен проток	Количина на масен проток, над која се применува ограничување со МДК.
ПРЕО	Проценка на ризикот од еколошка одговорност
Прилог	Секое повикување на Прилог од оваа дозвола се однесува на прилози поднесени како дел од оваа дозвола
Примерок	Доколку контекстот на оваа дозвола не кажува нешто спротивно, примерокот ќе вклучи мерење со електронски инструменти.
ПСОВ	Пречистителна станица за отпадни води
ПУЖС	Програма за управување со животната средина

ПУРЗ	План за управување со ризикот по затворање
Работни часови	Часови/време во кое инсталацијата има дозвола/е овластена да работи.
РИПЗМ	Регистер на испуштање и пренос на загадувачки материји.
РК	Растворен кислород
СЧ	Суспендирани честички
Санитарен/ комунален ефлуент	Отпадни води од тоалетите, местата за миење и кантината во инсталацијата.
Слика	Секое повикување на слика или број на слика значи слика или број на слика содржани во барањето, освен ако не е на друг начин договорено.
Соодветно осветлување (светло)	20 лукса, мерено на ниво на почва
Стандардна Метода	Национална, европска или интернационално признаена процедура (пр. I.S. EN, ISO, CEN, BS или еквивалентно).
СУЖС	Систем за управување со животната средина
Тешки метали	Тешки метали се група на елементи меѓу бакар и бизмут во периодниот систем на елементи - со специфична густина поголема од 4.0 g/cm ³ .
Течен отпад	Било кој отпад во течна форма и што содржи помалку од 2% сува материја.
X1 софтверски пакет	Софтвер кој се користи за внесување на податоци, нивно пресметување и претставување на влијанието како и информации за трошоците.
ХПК	Хемиска потрошувачка на кислород
ЦЕН (CEN)	Comité Européen De Normalisation – European Committee for Standardisation.

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од дозволата

Следната дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник 53/05, 81/05, 24/07, 159/08 и 83/09) за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за “Определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување оперативни планови”, до одобреното ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа дозвола

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на дозволата	Број на дозвола	Дата на издавање
Нема		

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Референтен број	Дата на издавање

Фабриката за цемент А.Д. “Усје” е дел од ТИТАН групацијата која што има седиште во Грција.

Фабриката за цемент е лоцирана во југо-источниот дел на градот Скопје. Се простира на површина од 1,151,817 m² на која се наоѓаат и рудникот за лапорец, постројка за производство на бетон и изолациони материјали (усјепор). Рудниците за песок -Љубош и варовник - Говрлево се лоцирани на околу 20 km надвор од фабриката. Од сите овие рудници фабриката се снабдува со потребните сировини за производство на цемент. Од јужната страна на фабриката во непосредна близина на селата Сопиште, Усје и Ракотинци се наоѓа рудникот за лапорец, од источната и западната страна се наоѓаат некои помали фирми, а северниот дел е населен. Има главни и локални патишта за пристап до инсталацијата, а тие се користат за транспорт на сировини, горива, меѓупродукти и финални производи. Во фабриката се вработени 350 лица. Проектиран капацитет на фабриката е 1 000 000 тони клинкер / годишно и 1 750 000 тони цемент / годишно.

Имајќи за цел поефикасно работење и подобрување на квалитетот на своите производи, компанијата развиено и имплементирано Систем за квалитет во согласност со Стандардот ISO 9001: 2000, исто така воспоставено, документирано, имплементирано Систем за управување на животната средина во согласност со Стандардот ISO 14001 : 2004.

Лапорецот, како неметална минерална сировина (индустриски минерал) е основна компонента во производството на клинкер односно цемент. Изобилството на лапорец во областа на Скопје во педесеттите години било главна причина за изградба на

фабриката за цемент во близина на рудникот за лапор. Првата ротирна печка отпочна со пробно работење во април 1955. Втората ротирна печка отпочна со работење во шеесеттите, по катастрофалниот земјотрес во Скопје, потребата за цемент значително се зголеми и беше неопходно инсталирање на трета и четврта ротирна печка. Покрај зголемувањето на капацитетот, постојани беа и подобрувањата на квалитетот на цементите. Потоа следуваа пуштање во продажба на нови производи (Усјемал 1977/78), инсталирање на нови печки бр.3 и 4 со циклонски предгреач, во 1984-1986 започнато е со делумна замена на горивото- мазут со антрацит. Во 1998 година трансформација на сопственички капитал и нови сопственици на Усје и нови странски стратешки партнери Титан и Холцим. Во 2001 започнува со работа вертикалната мелница за цврсто гориво, во овој период е започнато со менување на електостатските филтри со вреќасти филтри .

За процесот на добивање на ИСКЗ дозвола разгледани се сите извори на емисии и направено е нивна класификација во согласност со стандардната пракса за класификација на изворите на емисии. Мерењето на емисиите се изведува со инструменти инсталирани на секој од оџаците. Одржувањето и контролата на инструментите е според упатството на производителот и законските барања за ваков тип инструменти. Податоците од измерените вредности се обработуваат со лиценциран софтвер МЕАС 2000. Обработените вредности се презентираат според законските барања.

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа дозвола, ве молиме наведете го Бројот на дозволата.

За било каква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган на адреса **Булевар Гоце Делчев бб (зграда на МРТ) 1000 Скопје, Република Македонија.**

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во јавните регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги из земе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. За да му овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст. 2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка дозвола во посебен плик.

Промени во дозволата

Оваа дозвола може да се менува во согласност со Законот за животна средина.

Предавање на дозволата при престанок на работа на инсталацијата

При делумен или целосен престанок со работа на инсталацијата, Операторот го известува органот. Со цел барањето да биде успешно, операторот мора да му покаже на Надлежниот орган, согласно член 120 ст. 3 од Законот за животна средина, дека не постои ризик од загадување и дека не се потребни понатамошни чекори за враќање на местото во задоволителна состојба.

Пренос на дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, согласно член 118 од Законот за животна средина. Доколку дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управување со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Преглед на барани и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање {Вг.}	Добиено	
Барање за добивање дозвола за усогласување со опетаривен план бр. 11-3950/1	27.06.2007	Доставеното барање имаше недостатоци

Заклучок бр. 11-4139/1	12.05.2009	Напишан е заклучок
Дополнување Бр. 11-4139/2	09.07.2009	Беше доставено на време
Заклучок бр. 11-6724/1	04.08.2009	Напишан е заклучок
Дополнување Бр. 11-6724/2	21.12.2009	Беше доставено на време
Објава на барањето за добивање на дозвола за усогласување со оперативен план Б.р. 11-11412/1	29.12.2009	Објавено е барањето во дневен печат и на web страницата на МЖСПП
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до Општина Кисела Вода
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до ККЈ при МЖСПП
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до Државен инспекторат за животна средина
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до Министерство за Здравство
Известување до институциите за барањето бр. 11-3950/1	20.01.2010	Доставен е примерок од барањето бр. 11-3950/1 до Министерство за транспорт и врски
Мислење во врска со барањето бр. 11-3950/1	27.01.2010	Доставено е мислење од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство
Мислење во врска со барањето бр. 11-3950/1	17.02.2010	Доставено е мислење од страна на Општина Кисела Вода
Мислење во врска со барањето бр. 11-3950/1	22.02.2010	Доставено е мислење од страна на Министерство за економија
Заклучок бр. 11-2858/1	10.03.2010	Напишан е заклучок
Дополнување бр. 11-3742/1	06.04.2010	Беше доставено на време
Дополнување бр. 11-6364/1	11.06.2010	Беше доставено на време
Заклучок бр. 11-6159/1	10.06.2010	Напишан е заклучок
Дополнување бр. 11-6159/1	10.09.2010	Доставено е мислење од страна на акредитирана

		лабараторија на VDZ од Германија
Дозвола Бр. {Br.}	Одлучено	

Дозвола

Закон за животна средина

Дозвола

Број на дозвола

{Бр.}

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина (Сл. весник Бр53/05, 81/05, 24/07,159/08 и 83/09), го овластува

Операторот : **Цементарница “Усје“ АД Скопје**

со регистрирано седиште на

Адреса: **Првомајска бб**

Поштенски број Град : **1000 Скопје**

Држава : **Република Македонија**

Број на регистрација на компанијата 4053397

да раководи со Инсталацијата

Цело име на инсталацијата : **Цементарница “Усје“ АД Скопје**

Адреса : **Првомајска бб**

Поштенски број Град : **1000 Скопје**

во рамките на дозволата и условите во неа.

Потпис

МИНИСТЕР

Др. Неџати Јакупи

[име на овластено лице]

Овластен да потпише во име на Надлежниот орган за животна средина

Датум

Министерство за животна средина и просторно планирање Дозвола Бр.

Датум на издавање на Дозволата

стр 1 од 57

Услови

1 Инсталација за која се издава дозволата

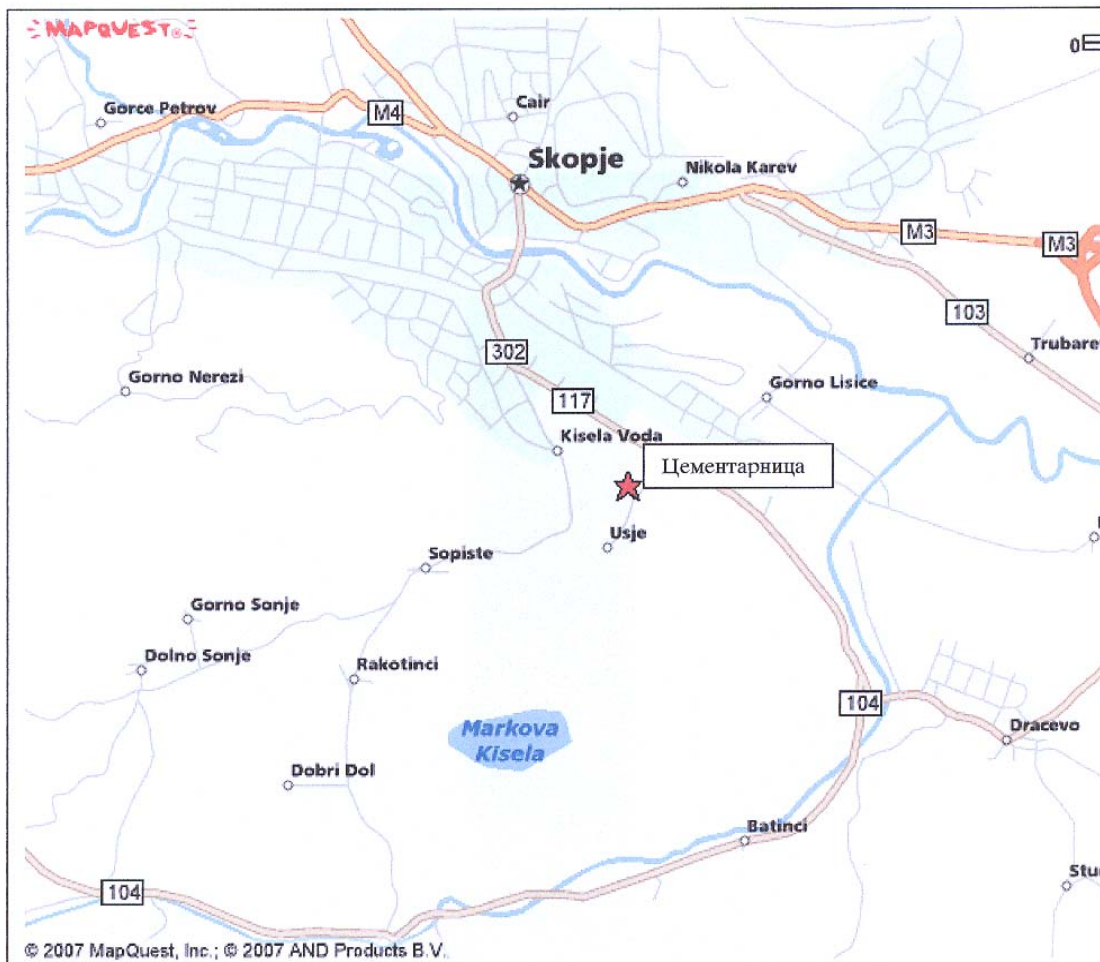
1.1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табела 1.1.1.

Табела 1.1.1		
Активност од Анекс 1 од Уредбата за определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола со временски распоред за поднесување оперативни планови	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
3.1.Инсталации за производство на цементен клинкер во ротациони печки со произведен капацитет над 500 т/ден	Производство на цементен клинкер, цемент и усјепор	1 000 000 тони клинкер / годишно 1 750 000 тони цемент / годишно
3.2.Инсталации за ископ,дробење,мелење, сеење,загревање на минерални суровини	Ископ и дробење на лапорец	1 000 000 тони / годишно

1.1.2 Активностите овластени во условите 1.1.1 ќе се одвиваат само во рамките на локацијата на инсталацијата, прикажана подолу во планот.

Табела 1.1.2	
Документ	Координати на локацијата
Мапа на Цементарница „УСЈЕ“ АД Скопје	75383 E, 46471 N

ЛОКАЦИЈА НА ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ - АД

- 1.1.3 Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира и ќе се одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа дозвола. Сите програми кои треба да се изготват според условите на оваа Дозвола стаануваат дел од дозволата.
- 1.1.4 Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ според Законот за животната средина (Службен Весник на РМ 53/05, 81/05, 24/07, 159/08 и 83/09) и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнувањ на условите и барањата од други закони и подзаконски акти..

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

2.1.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе биде управувана и контролирана онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.1.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

Табела 2.1.1 : Управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Политика за управување со животна средина	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Организациона структура	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Квалификации и обука	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Контрола на системите за опрашување	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Контрола и калибрација на уредите за мерење	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Управување со цврст отпад	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Системи за управување	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007
Програми за управување со животна средина	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје III	27.06.2007

2.1.2 Целата инсталација, опремата и техничките средства користени во управувањето со Инсталацијата за која се издава дозволата, ќе бидат одржувани во добра оперативна состојба.

2.1.3 Во инсталацијата за која се издава дозволата ќе работи персонал кој е соодветно обучен и целосно запознаен со барањата од дозволата.

2.1.4 Копија од оваа дозвола и оние делови од барањето на кои се однесува дозволата ќе бидат достапни во секое време, за целиот персонал вклучен во изведување на работата што е предмет на барањата од дозволата.

- 2.1.5 Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние аспекти од условите од дозволата, кои се однесуваат на нивните обврски и ќе им биде обезбедена соодветна обука и пишани инструкции за работа, со цел да им помогнат во извршувањето на нивните обврски.
- 2.1.6 Инсталацијата Цементарница Усје поседува сертификат за Систем на квалитет во согласност со Стандардот ISO 9001/2000.
- 2.1.7 Инсталацијата Цементарница Усје поседува сертификат за Систем за заштита на животната средина ISO 14001:2004 стандард.
- 2.1.8 Инсталацијата поседува изработена Студија за Оценка на Влијание брз животната средина, оценета и одобрена од Управа за животна средина при Министерството за животна средина и просторно планирање.
- 2.1.9 Инсталацијата поседува изработена Студија за употреба на стари сецкани гуми како алтернативно гориво во цементарница Усје.
- 2.1.10 Операторот ќе изготви распоред на целите и задачите за заштита на животната средина, со комплетен преглед на сите операции, процеси, опции и можности кои овозможуваат поголема искористеност на енергијата и ресурсите како и можностите кои вклучуваат намалување на отпадот.
- 2.1.11 Операторот ќе му достави на Надлежниот орган програма за управување со животната средина (ПУЖС), во којашто ќе биде вклучена и временска рамка за остварување на целите и задачите за животната средина подготвени во условот 2.1.10. Операторот треба програмата да ја постави и да ја одржува. Таа ќе содржи:
- Распределба на одговорностите за задачите;
  - Средства со кои тие може да се остварат;
  - Време во кое тие може да се достигнат.
- ПУЖС ќе се разгледува еднаш годишно на секои 12 месеци и соодветните дополненија ќе се доставуваат до Надлежниот орган, како дел од годишниот извештај за животна средина (ГИЖС)

Како дел од ГИЖС, операторот ќе подготви и ќе достави до Надлежниот орган Извештај за програмата, вклучувајќи ги успехите во постигнувањето на договорените цели. Таквите извештаи ќе се чуваат во рамките на инсталацијата за период не помал од 7 (седум) години и ќе се достапни за инспекција од овластените лица на Надлежниот орган

2.1.12 Како дел од процедурите за работа, операторот ќе вклучи програма за чистење на локацијата и минимизирање на изворите на прашина.

2.2 Суровини (вклучувајќи и вода)

2.2.1 Операторот, согласно условите од дозволата, ќе користи суровини (вклучувајќи ја и водата) онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.2.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.

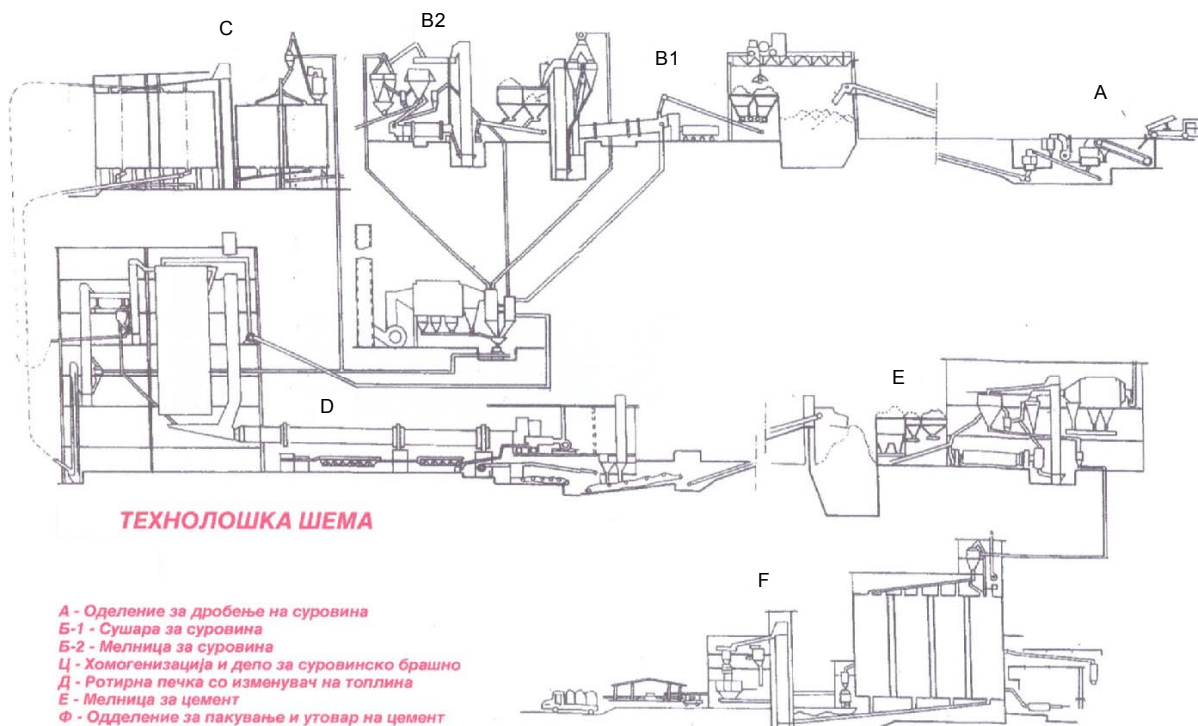
2.2.2 Суровините, меѓуподуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Матријалите јасно ќе бидат означени и соодветно одделени.

Табела 2.2.1 : Суровини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Детали за суровини, меѓупроизводи и производи	Дополнување на барањето, Поглавје IV, табела IV 1.1	09.07.2007
Детали за суровини, меѓупроизводи и производи	Дополнување на барањето, Поглавје IV, табела IV 1.2	09.07.2007
Енергенти	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV	27.06.2006

2.3 Техники на работа

- 2.3.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе се води на начин и со примена на техники опишани во документите наведени во Табела 2.3.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во писмена форма.
- 2.3.2 Прскање на патиштата и работните плануми на копот со вода и додаток на сурфактанти со цел да се зголеми ефикасноста на супресија на прашина од патиштата и работните плануми во сушните периоди.
- 2.3.3 Операторот ќе го минимизира колку што е можно бројот на застои на операциите на инсталацијата.
- 2.3.4 Стартувањето на ротационата печка нема да биде подолго од 72 часови.

Табела 2.3.1 : Техники на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Експлоатација, подготовка и транспорт на суровините	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Подготвување на суровинското брашно	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Печење на суровинското брашно, добивање клинкер и ладење на клинкерот	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Мелење на клинкерот и додатоките и производство на цемент и усјемал	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Складирање, пакување и испорака на цемент и усјемал	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Подготовка на цврсто гориво	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Сепарација на кварцен песок	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Погон за производство на готов бетон	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006
Погон за производство на Усјепор	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје II	27.06.2006

2.4 Заштита на подземните води

- 2.4.1 Инсталацијата за која се издава дозволата, согласно условите во дозволата, ќе биде контролирана како што е опишано во документите наведени во Табела 2.4.1, или на друг начин договорени со Надлежниот орган на писмено.
- 2.4.2 Суровините, меѓуподуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Матријалите јасно ќе бидат означени и соодветно одделени.
- 2.4.3 Товарењето и истоварувањето на матријалите ќе се извршува на места наменети за тоа, заштитени од истекување и истурање.
- 2.4.3 Сите резервоари, контејнери и буриња ќе бидат јасно означени за да се знае точно нивната содржина;

- 2.4.4 Операторот во складиштето ќе има соодветен капацитет на опрема и/или соодветни абсорпциски материјали за да го задржат и апсорбираат било кое протекување во инсталацијата. Откако еднаш ќе се употреби апсорпцискиот материал, истиот ќе се складира на соодветно место.
- 2.4.5 Дренажните системи, танк-ваните ќе се прегледуваат редовно, ќе се чистат од мил како што треба и соодветно ќе се одржуваат во секое време. Целиот талог и отпадни течности од овие операции треба да се соберат и безбедно да се складираат.
- 2.4.6 Инфраструктура која ќе овозможи сепарационо собирање и ослободување на комуналната и атмосферската вода.

Табела 2.4.1 : Заштита на подземните води		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ракување со суровини, меѓупроизводи и производи	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V, Поглавје XII;	27.06.2007
Опис на управување со течен и цврст отпад	Дополнување на барањето, Поглавје IV, табела V 2.1, табела V 2.2	09.07.2007
Одложување на отпад во кругот на инсталацијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V	27.06.2007

2.5 Ракување и складирање на отпадот

- 2.5.1 Операторот, согласно условите од дозволата, ќе ракува и ќе го складира отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.5.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган на писмено.
- 2.5.2 Отпадот ќе се складира на место посебно определено за тоа, соодветно заштитено против прелевање и истекување на течностите. Отпадот јасно ќе се означи и соодветно ќе се оддели.
- 2.5.3 Операторот ќе обезбеди отпадот(кој може да се пакува) , пред да се пренесе на друго лице, да биде спакуван и означен согласно Националните, Европските и било кои други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.

- 2.5.4 Матријалите кои чекаат за повторно враќање во процесот ќе бидат складирани на места наменети за тоа.

ЛОКАЦИЈА ЗА ВРЕМЕНО СКЛАДИШТЕЊЕ НА ОТПАДНИ
МАСЛА, МАЗИВА И АКУМУЛАТОРСКИ БАТЕРИИ

Табела 2.5.1 : Ракување и складирање на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на управување со течен и цврст отпад	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V	27.06.2007
Одложување на отпад во кругот на инсталацијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V	27.06.2007
Складирање и ракување со суровини, производи и отпад	Дополнување на барањето, <i>Поглавје IV</i> , табела V 2.1, табела V 2.2	09.07.2009

Табела 2.5.2 : Отпад складиран на самата локација			
Опис на отпадот	Место на складирање на самата локација	Начин на складирање	Услови на складирање
Отпадни масла и мазива	Се складира во покриен складишен простор	Привремено одложување во обележани буриња	Местото е заградено, обележано и заштитено
Отпадни цигли	Се складира во складишен простор	Се собира во контејнер	Повторно се враќа во производен процес
Батерии и акумулатори	Се складира во покриен складишен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Дрвени палети	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Отпадна гума	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележао и заштитено
Кабли	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Филтерски вреки	Се складира во складишен простор	Се собираат во контејнери	Местото е заградено, обележано и заштитено
Натрон вреки	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Метален отпад	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор	Местото е заградено, обележано и заштитено
Комунален отпад и отпад од пакување	Се складира во складишен простор	Се собира во контејнери	Местото е заградено, обележано и заштитено

2.6 Преработка и одлагање на отпад

- 2.6.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе го преработува и одлага отпадот како што е опишано во документите наведени во Табела 2.6.1, или на друг начин договорен писмено со Надлежниот орган.
- 2.6.2 Отпадот кој се испраќа надвор од фабриката за одлагање или повторна употреба ќе се транспортира само од овластени лица. Отпадот ќе се транспортира од местото на активностата до местото за одлагање или повторна употреба само на начин кој нема да влијае врз животната средина и во согласност со соодветните национални и Европски законски регулативи и протоколи.
- 2.6.3 За активностите кои се поиврзани со операции за управување со отпадот на локацијата ќе се води целосна евиденција, која ќе биде достапна за инспектирање од страна на овластени лица на Надлежниот орган во секое време. Оваа евиденција треба да ги содржи како минимум следните детали:
- Имињата на преземачот и транспортерите на отпадот;
  - Имињата на лицата кои се одговорни за крајно одлагање/рециклирање на отпадот;
  - Писмена потврда од приемот и одлагањето/рециклирањето на отпадот за било какви опасни материи кои се пратени надвор од локацијата;
  - Тонажаи МКО Код за отпадните материјали
- 2.6.4 Методи за карактеризирање на отпадот со цел да се направат разлики помеѓу инертниот, опасниот и неопасниот треба да бидат во согласност со националните закони и во отсуство на нив според ЕУ директивите.

Табела 2.6.1 : Искористување и отстранување на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опис на управување со течен и цврст отпад	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје V	27.06.2007

2.7 Енергетска ефикасност

2.7.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе употребува енергија како што е опишано во документите наведени во Табела 2.7.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган .

Табела 2.7.1 : Енергетска ефикасност		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ефикасно искористување на енергијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје X	27.06.2007

2.7.2 Операторот треба да има план за управување со енергијата, кој ќе биде дополнуван годишно.

2.7.3 Како дел од планот за ефикасно искористување на енергијата е употребата на алтернативно гориво кое е точка предвидена со оперативниот план.

2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија

2.8.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе ги спречи и ограничи последиците од несаканите дејствија, онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.8.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган .

2.8.2 Во случај на несреќа Операторот веднаш треба да:

- Го изолира изворот на било какви емисии;
- Спроведе непосредна истрага за да се идентификува природата, изворот и причината на било која емисија која произлегла од тоа;
- Го процени загадувањето на околината, ако го има предизвикано од ицидентот;
- Да ги идентификува и да ги спроведе мерките за минимизирање на емисиите/нефункционирање и ефектите кои следуваат;

- Забележи датумот и местото на несреќата;
- Го извести Надлежниот орган и другите заинтересирани страни

- 2.8.3 Во рок од 1(еден) месец од несреќата Операторот треба да достави предлог до Надлежниот орган или друг начин договорен со Надлежниот орган. Предлогот има за цел да:
- Идентификува и постави мерки за да се избегне повторно случување на несреќата;

Табела 2.8.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Кризен менаџмент	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII	27.06.2007
Прирачник за ургентни ситуации	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII	27.06.2007
Складирање и ракуване со суровини, производи и отпад	Дополнување на барањето, <i>Поглавје IV</i> , табела V 2.1, табела V 2.2	09.07.2009
Реакции при истекувања	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII	27.06.2007
Инфраструктура и организација	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XII	27.06.2007

2.9 Бучава и вибрации

- 2.9.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе ја контролира бучавата и вибрациите како што е опишано во документите наведени во Табела 2.9.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган .
- 2.9.2 Операторот треба да изврши годишен преглед на бучавата на локацијата. Методите за испитувањето на бучавата треба да бидат во согласност со законот за Бучава .

Табела 2.9.1 : Бучава и вибрации		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Емисии на бучава	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје VI	27.06.2007
Емисии на вибрации	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје VI	27.06.2007
Влиание на бучава	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје VII	27.06.2007

2.10 Мониторинг

2.10.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе изведува, мониторинг, ќе го анализира и развива истиот како што е опишано во документите наведени во Табела 2.10.1, или на друг начин писмено договорен со Надлежниот орган.

Табела 2.10.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Места на мониторинг и земање на примероци	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX	27.06.2007
Емисии на прашина	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX Дополнување на барањето, Поглавје VI (рудник за лапорец)	27.06.2007 21.12.2009
Емисии на SO ₂ и NO _x	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX	27.06.2007
Количество отпадни гасови	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX	27.06.2007
МЕАС 2000- PC софтвер за графичко прикажување и статистичка обработка	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IX	27.06.2007

2.10.2 Ќе обезбеди:

- а** безбеден и постојан пристап до мерните места, за да се овозможи земањето примероци/мониторингот да биде изведено во релација со точките на емисија наведени во Додаток 2, освен ако не е поинаку наведено во Додатокот; и
- б** безбеден пристап до други точки на земање примероци/мониторинг, кога тоа ќе го побара Надлежниот орган.

2.10.3 Земањето примероци и анализите ќе се изведува според ISO стандардите.

- 2.10.4 Сите автоматски монитори и узоркувачи треба цело време да се во функција (освен во текот на одржување и калибрирање) кога се извршува активноста, освен доколку е договорено на писмено со Надлежниот орган алтернативно узоркување или мониторинг за ограничен временски период. Во случај на нефункционирање на некој континуиран мониторинг, Операторот треба да контактира со Надлежниот орган што е можно побрзо со цел да се постави алтернативното узоркување и мониторинг. За употреба на алтернативна опрема во случаи поинакви од итните ситуации, треба да се добие одобрение од Надлежниот Орган.
- 2.10.5 Со опремата за мониторинг и анализа треба да се ракува и истата да се одржува како што е потребно, со цел прецизен мониторингот на емисиите и испуштањата и задоволување на стандардите.
- 2.10.6 Фреквенцијата, методите и обсегот на мониторинг, како и узоркувањето и анализата може да се дополнат или изменат во согласност со Надлежниот орган, по претходно извршено тестирање.
- 2.10.7 Се задолжува Цементарница Усје месечно да доставува Извештај од извршени мерења од Мониторингот. Тој извештај по службен пат,редовно треба да се доставува до Државниот инспекторат за животна средина при МЖСПП
- 2.11 Престанок на работа**
- 2.11.1 Операторот, согласно условите во дозволата, ќе обезбеди услови за престанок на работата на инсталацијата како што е опишано во документите наведени во Табела 2.11.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган на писмено.
- 2.11.2 План за престанок со работа и управување со остатоците
- Операторот треба да подготви детален план со финансиски податоци за престанок со работа на инсталацијата или затварање на целата или дел од локацијата;

- Планот треба да биде ревидиран годишно и за предложените дополнувања да се извести Надлежниот орган и истите да бидат дел од ГИЖС. Не смее да се имплементира ниту едно дополнување на планот без претходно информирање на Надлежниот орган.
- Планот за управување со остатоците како минимум да го вклучи следново: Извештај за обемот на планот, Критериумите кои дефинираат успешен престанок со работа на активностите или на дел од нив, кој обезбедува минимум критериуми, Финансиски детали за планот и како тие ќе бидат обезбедени.

Табела 2.11.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Одложување на залихите	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XIII	27.06.2007
Деинсталација, монтажа на опрема	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XIII	27.06.2007
Справување со остатоците од деинсталацијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XIII	27.06.2007
Рестаурација на земјиштето	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје XIII	27.06.2007

2.12 Инсталации со повеќе оператори

2.12.1 Со инсталацијата за која се издава дозвола управува само еден оператор

или

Оваа дозвола е валидна само за оние делови од инсталацијата што се означени на мапата во делот 1.1.2 од оваа дозвола.

3 Документација

3.1.1 Документацијата ("Специфицирана Документација") ќе содржи податоци за:

- а** секоја неисправност, дефект или престанок со работа на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание на перформансите врз животната средина што се однесуваат на инсталацијата за која се издава дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
- б** целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.

3.1.2 За инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристojно време ќе бидат достапни:

- а** Специфицираната документација;
- б** Било кои други документи направени од страна на Операторот поврзани со работата на инсталацијата за која се издава дозволата ("Други документи").

3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надокнада.

3.1.4 Специфицираните и другите документи треба:

- а** да бидат читливи;
- б** да бидат направени што е можно побрзо;
- ц** да ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.

3.1.5 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на важноста на оваа дозвола, како и пет години по престанокот на важноста.

3.1.6 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава дозволата, операторот ќе има документација (и ќе ја чува истата за време на важноста на оваа дозвола, како и пет години по престанокот на важноста) за

- а** Составот на отпадот, или онаму каде што е можно, опис;
- б** најдобра проценка на создадената количина отпад;
- ц** трасата на транспорт на отпадот за одлагање; и
- д** најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка.

- 3.1.7 Операторот на инсталацијата за којашто се издава дозволата ќе направи записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиното влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата, како и кратко резиме доколку имало било каква истрага по таа основа и резултати од истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник воден за таа цел.

4 Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа дозвола, операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.1.2 Извештаите ќе се поднесат како што е резимирано во Додаток 2, или на друг начин како што е наведено во Дозволата.
- 4.1.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.
- 4.1.4 Операторот ќе поднесе до Надлежниот орган, најдоцна до 31-ви Март секоја година, ГИЖС кој ја покрива претходната календарска година. Овој извештај, кој треба да биде доставен до Надлежниот орган, треба да вклучи како минимум, информациите специфицирани во следната Табела: Содржина на Годишниот Извештај за Животна Средина од оваа Дозвола треба да се подготви со било кои релевантни упатства кои се издадени од страна на Надлежниот Орган.
- 4.1.5 Операторот ќе подготви и одржува РИПЗМ за локацијата. Супстанците кои треба да се вклучат во РИПЗМ треба да бидат доставени до Надлежниот орган секоја година по референтната листа која што ќе биде специфицирана во упатството за ГИЖС од Надлежниот орган. РИПЗМ треба да се подготви во согласност со било кои релевантни упатства кои се издадени од страна на Надлежниот Орган и треба да се поднесат како дел од ГИЖС.

Годишен извештај за животна средина Содржина

Емисии од инсталацијата. (поднесување на РИПЗМ + согласност со ГВЕ)
Евиденција за управување со отпад
Преглед за потрошувачка на сировини.
Резиме на забелешки (жалби/поплаки).
Распоред на цели и задачи за животната околина.
Програма за управување со животната средина - извештај од претходната година.
Програма за управување со животната средина - предлог за тековната година.
Регистар на загадувачки емисии - извештај од претходната година.
Регистар на загадувачки емисии - предлог за тековната година.
Резиме на извештајот за мониторинг на бучава.
Резиме на мониторингот на животната средина.
Извештај за тестирање и инспекција на резервоари и цевоводите.
Резиме на пријавени инциденти.
Резиме од извештај за ефикасност на енергијата.
Извештај за утврдување на ефикасноста од користење на сировини во процесот и редукација на генерираниот отпад.
Извештај за прогресот кој е направен и развиените предлози за да се минимизира побарувачката на вода и волуменот на испуштање на индустриска вода.
Сите други предмети специфицирани од страна на Надлежниот орган

5 Известувања

Операторот ќе го извести Надлежниот орган **без одложување**:

- а** кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која го надминува лимитот или критериумот на оваа дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
- б** кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
- ц** кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или техниките, што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување; и
- д** било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.

5.1.2 Операторот треба да достави писмена потврда до Надлежниот орган за било кое известување од условот 5.1.1 согласно Распоредот 1 од оваа дозвола, преку испраќање на податоци наведени во Делот А од Распоредот 1 од оваа дозвола во рок од 24 часа од ова известување. Операторот ќе испрати подетални податоци наведени во Делот Б од тој Распоред, што е можно побрзо.

5.1.3 Операторот ќе даде писмено известување што е можно побрзо, за секое од следниве

- а** перманентен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава дозволата;
- б** престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
- ц** повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).

5.1.4 Операторот ќе даде писмено известување во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:

- i** било каква промена на трговското име на Операторот, регистарско име или адресата на регистрирана канцеларија;
- ii** промена на податоците за холдинг компанијата на операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога операторот станува дел од неа);
- iii** за активности кога операторот оди во стечај склучува доброволен договор или е оштетен;

6 ЕМИСИИ

6.1 ЕМИСИИ ВО ВОЗДУХ

6.1.1 Емисиите во воздух од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.1.1, ќе потекнат само од извор(и) наведен(и) во таа Табела. (Број според мапата)

Табела 6.1.1 : Емисиони точки во воздухот		
Ознака на точка на емисија/опис	Извор	Локација на точката на емисија
31369	Парен котел	Не е во функција (од 1996) N : 4647125 ; E : 7538875
3522	Парен котел	Не е во функција (од 1996) N : 4647125 ; E : 7538875
4112	Парен котел	Оџак, природен гас N : 04647125 ; E : 7538875
4191	Парен котел	Оџак, природен гас N : 04647125 ; E : 7538875
A-03.1	Подготовка на суровинско брашно - Ротирна печка 3	Филтер со вреќи N : 4646699 ; E : 7538485
A-04.1	Подготовка на суровинско брашно - Ротирна печка 4	Филтер со вреќи N : 4646968 ; E : 7538370
A-03.6	Ладилник за клинкер на печка 3	Електрофилтер N : 4646969 ; E : 7538554
A-04.6	Ладилник за клинкер на печка 4	Електрофилтер N : 4646965 ; E : 7538554
A-05.7	Мелница за цемент 3	Електрофилтер N : 4647093 ; E : 7538760
A-05.1	Мелница за цемент 4	Филтер со вреќи N : 4646938 ; E : 7538370
A-05.2	Мелница за цемент 5	Филтер со вреќи N : 4646668 ; E : 7538508
A-05.3	Мелница за цемент 6	Филтер со вреќи N : 4646999 ; E : 7538508
A-09.01	Сушарница за цврсто гориво	Електрофилтер N : 4647062 ; E : 7538668
A-09.2	Мелница за цврсто гориво	Електрофилтер N : 4647062 ; E : 7538692
A-09.4	Вертикална мелница за цврсто гориво	Филтер со вреќи N : 4646938 ; E : 7538508

6.1.2 Границите на емисиите во воздух за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.1.2 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

- 6.1.3 Временските периоди од 6.1.2 соодветствуваат на оние од прифатениот оперативен план од поглавјето 9 од оваа дозвола.
- 6.1.4 Операторот ќе врши мониторинг на параметрите наведени во табелата 6.1.2, на точките на емисија и најмалку на фреквенции наведени во таа Табела
- 6.1.5 Емисиите од инсталацијата не треба да содржат нападен мирис надвор од границите на инсталацијата,
- 6.1.6 Границите на емисија специфицирани во Табелата 6.1.2 не се однесуваат на периодите на стартување (стартување на печка , испад на мелницаили сушилница на суровини, процесни пореметувања при кои капацитетот паѓа под 85% од номиналниот, рутинска автоматска калибрација на инструментите за мониторинг). Сите такви настани треба да бидат забележани со вклучени корективни акции кои се превземени.
- 6.1.7 Граничните вредности на емисиите во атмосферата во оваа Дозвола треба да се интерпретираат на следниов начин:
- Ниту една 24-часовна средна вредност не смее да ја надмине граничната вредност за емисија
  - Методологијата која се применува е во склад со соодветниот Правилник за ГВЕ.
- 6.1.8 Границите на концентрација и волуменот на протокот за емисии во атмосферата специфицирани во оваа Дозвола треба да бидат постигнати без воведување на воздух за разредување и треба да се базира на гасот под стандарните услови на :
- Во случај на гасови што не потекнуваат од согорување:
Температура од 273 К , Притисок 101, 3 кРа (без корекција на содржина на кислород или вода).
  - Во случај на гасови од согорување:
Температура од 273 К , Притисок 101, 3 кРа , сув гас, 10% кислород

6.1.9 Блиску до фабриката , на 1.5 км, од страна на МЖСПП е поставена станица за континуиран мониторинг на квалитетот на амбиенталниот воздух (мерна станица Лисиче)

- емисиите на прашина и гасови континуирано се мерат со инструменти инсталирани на секој од оџаците на наведените процеси;

- Преглед на типот на инструментите ,местото на монтажа и параметарот кој се мери е даден во Табела

-Податоците од измерените вредности се обработуваат со лиценциран софтвер MEAC 2000

-Податоците од мониторингот преку регулаторот се достапни до јавноста

6.1.10 Врз основа на извештаите од извршените испитувања на SO₂ и TOC (Total Organic Carbon) во излезните гасови и суровини, кои во Цементарница Усје ги спроведе акредитирана лабораторија на VDZ од Германија утврдено е дирекна поврзанос на овие емисиите со суровините.

Табела 6.1.2.1 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : Парен котел 4112				Фреквенција на мониторинг
Проток:	6000 kg/h –Топлински влез 4.2 MW				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³)	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	
Јаглерод монооксид (CO)	02.03.2007	0	Од денот на издавање на дозволата (Дата)	100	Двапати годишно
Азотни оксиди (NO ₂)	02.03.2007	156	Од денот на издавање на дозволата	200	Двапати годишно
Чаден број	02.03.2007	0	Од денот на издавање на дозволата	0	Двапати годишно
Сулфурни оксиди (SO ₂)	02.03.2007	/	Од денот на издавање на дозволата	1700	Двапати годишно

-Висина на оџакот : 10.8 m над земја

Табела 6.1.2.1 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : Парен котел 4191				Фреквенција на мониторинг
Проток:	6000 kg/h –Топлински влез 4.2 MW				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³)	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	
Јаглерод монооксид (CO)	24.04.2007	0	Од денот на издавање на дозволата	100	Двапати годишно
Азотни оксиди (NO ₂)	24.04.2007	137	Од денот на издавање на дозволата	200	Двапати годишно
Чаден број	24.04.2007	0	Од денот на издавање на дозволата	0	Двапати годишно
Сулфурни оксиди (SO ₂)	24.04.2007	/	Од денот на издавање на дозволата	1700	Двапати годишно

-Висина на оџакот : 10.8 m над земја

Табела 6.1.2.2 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-03.1				Фреквенција на мониторинг
Проток:	234 000 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано
Сулфурни оксиди (како SO ₂)	01.01.2014	400	01.01.2014	400	Континуирано
Азотни оксиди (како NO _x)	01.01.2014	1300	01.01.2014	1200	Континуирано

-Висина на оџакот : 60 m над земја

Табела 6.1.2.3 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-04.1				Фреквенција на мониторинг
Проток:	250 850 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано
Сулфурни оксиди (како SO ₂)	01.01.2014	400	01.01.2014	400	Континуирано
Азотни оксиди (како NO _x)	01.01.2014	1300	01.01.2014	1200	Континуирано

-Висина на оџакот : 60 m над земја

Табела 6.1.2.4 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-03.6				Фреквенција на мониторинг
Проток:	125 000 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 30.5 m над земја

Табела 6.1.2.5 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-04.6				Фреквенција на мониторинг
Проток:	125 000 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 30.5 m над земја

Табела 6.1.2.6 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-05.7				Фреквенција на мониторинг
Проток:	125 000 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 27.5 m над земја

Табела 6.1.2.7 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-05.1				Фреквенција на мониторинг
Проток:	36 580 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 30 m над земја

Табела 6.1.2.8 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-05.2				Фреквенција на мониторинг
Проток:	36 580 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 30 m над земја

Табела 6.1.2.9 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-05.3				Фреквенција на мониторинг
Проток:	36 580 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	50	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 26 m над земја

Табела 6.1.2.10 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-09.01				Фреквенција на мониторинг
Проток:	68 400 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	75	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 22 m над земја

Табела 6.1.2.11 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-09.02				Фреквенција на мониторинг
Проток:	39 600 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	75	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 27.5 m над земја

Табела 6.1.2.12 : Граници на емисиите во воздухот					
Параметри	Ознака на точка на емисија : А-09.04				Фреквенција на мониторинг
Проток:	55 670 Nm ³ /h				
	До (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) МДК	Од (датум)	Концентрација (mg/Nm ³) НДТ	
Честички	01.01.2014	75	01.01.2014	30	Континуирано

-Висина на оџакот : 27.5 m над земја

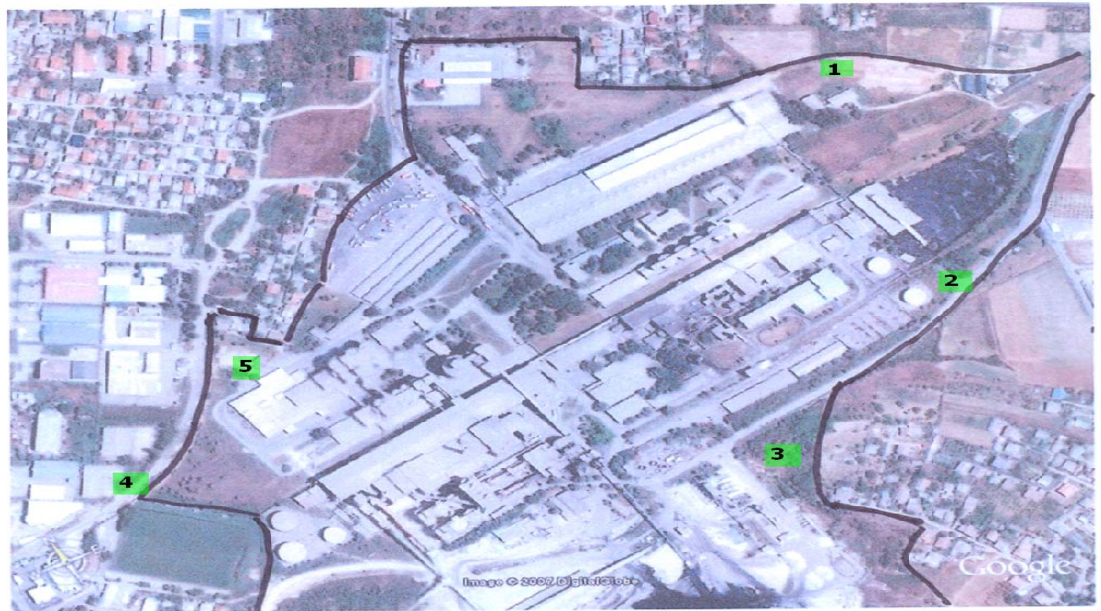
Квалитет на амбиентен воздух

Амбиентален воздух

Табела 6.2.1 Граници на емисиите во воздухот AV.1							
Параметри ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	AV.1 (N 415811 ; E 212743) AV.2(N 415803 ; E 212741) AV.3(N 415801 ; E 212730) AV.4(N 415807 ; E 212709) AV.5(N 415810 ; E 212715)						Фреквенција на мониторинг
	Од 01.01, 2007	Од 01.01. 2008	Од 01.01. 2009	Од 01.01. 2010	Од 01.01. 2011	Од 01.01. 2012	
PM ₁₀ ⁽¹⁾	75	70	65	60	55	50	2 пати годишно
Nox ⁽²⁾	300	280	260	240	220	200	2 пати годишно
CO (mg/m^3) ⁽³⁾	15	14.8	13.6	12.4	11.2	10	2 пати годишно
SOx (kako SO ₂)	150 ⁽⁵⁾					125 ⁽⁴⁾	2 пати годишно

- (1) –24- часовна гранична вредност, $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ PM₁₀, не смее да биде надмината повеќе од 35 пати во текот на една календарска година
- (2) –Едночасовна гранична вредност, $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$, не смее да биде надмината повеќе од 18 пати во текот на една календарска година
- (3) – Максимална дневна осумчасовна средна концентрација
- (4) – Дневна гранична вредност, $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$ SO₂, не смее да биде надмината повеќе од 3 пати во текот на една календарска година
- (5) – Максимална средна вредност

ТОЧКИ НА МОНИТОРИНГ НА АМБИЕНТЕН ВОЗДУХ

6.2 Емисии во почва

6.2.1 Нема емисии во почва

6.2.2 Патната мрежа која е во рамките на инсталацијата ќе се одржува така да нема остатоци од прашина предизвикани од возилата кои влегуваат или излегуваат од инсталацијата. Таквата прашина или други исталожени материјали ќе бидат отстранети без одложување.

Резултати од анализа на примероци од почвата

Анализа на почвата, 06.06.2006

Мерно место 1 : N: 41°58'87" E: 21°27'30"

Мерно место 2 : N: 41°58'62" E: 21°27'26"

Мерно место 3 : N: 41°58'11" E: 21°27'42"

	параметар	единица	Вредности			Метода
			1	2	3	
1	pH		8,20	8,22	7,85	DIN ISO 10390
2	Hg	mg/kg	0,19	0,18	0,31	DIN EN 1483
3	As	mg/kg	23	21	20	DIN EN ISO 11885
4	Cu	mg/kg	24	20	31	DIN EN ISO 11885
5	Zn	mg/kg	88	72	259	DIN EN ISO 11885
6	Pb	mg/kg	37	31	127	DIN EN ISO 11885
7	Cd	mg/kg	< 0,5	< 0,5	1,2	DIN EN ISO 11885
8	Cr	mg/kg	36	38	38	DIN EN ISO 11885
9	Ni	mg/kg	72	76	69	DIN EN ISO 11885
10	Ti	mg/kg	252	230	329	DIN EN ISO 11885

ТОЧКИ НА ЗЕМАЊЕ ПРИМЕРОЦИ ОД ПОЧВА

6.3 Емисии во вода (различни од емисиите во канализација)

6.31 Емисии во вода од точка(и) на емисија наведени во Табела 6.3.1 ќе потекнуваат само од извор(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.3.1 : Точки на емисија во вода		
Ознака на точка на емисија.	Извор	Количество
Усјански канал	Вода за ладење на постројките, комунална и атмосферска	56.3 m ³ /h

6.3.2 Границите за емисиите во вода за параметарот(рите) и точката(ите) на емисија поставени во Табела 6.3.2, нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

- 6.3.3 Временските периоди од 6.3.2 соодветствуваат на оние од прифатениот оперативен план од поглавјето 9 од оваа дозвола.
- 6.3.4 Операторот ќе изведува мониторинг на параметрите наведени во Табела 6.3.2, на точките на емисија и со фреквенции наведени во таа Табела.

Табела 6.3.2 : Граници на емисија во вода			
Ознака на точка на емисија : Усјански канал			
Параметар	ГВЕ (mg/l)	Метод на анализа / техника	Фреквенција на мониторинг
Суспендирани честчки	30-60	M54 ISO10523	Два пати годишно
ХПК (KmnO ₄) mg/l O ₂	5.01-10.0	M54 ISO 8467	Два пати годишно
БПК ₅ ml/l O ₂	4.01-7.00	M54 1216	Два пати годишно
pH	6.0-6.3	pH Метар	Два пати годишно

- Согласно направените анализи и Уредбата за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води (Сл.Весник бр.18/1999) , водата во Усјанскиот канал спаѓа во III категорија

- 6.3.5 Емисиите во вода на другите параметри кои не се наведени во Табела 6.3.2 не смее да бидат поголеми од оние кои веќе ги има во водата на реципиентот.
- 6.3.6 Операторот ќе зема примероци и ќе врши мониторинг на местото на испустот Усјански канал со фреквенција 2 пати годишно.
- 6.3.7 Инфраструктура која ќе овозможи сепарационо собирање и ослободување на комуналната и атмосферската вода е точка предвидена со оперативен план.

6.4 Емисии во канализација

Нема емисии во канализација

- 6.4.1 Емисиите во канализација од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.4.1 ќе потекнуваат сам од изворот(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.4.1 Точка на емисија во канализација		
Ознака на точката на емисија	Извор	Канализација

- 6.4.2 Границите на емисиите во канализација за параметарот(рите) и точките на емисија поставени во Табела 6.4.2 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

- 6.4.3 Временските периоди од 6.4.2 соодветствуваат на оние од прифатениот оперативен план од поглавјето 9 од оваа дозвола.

- 6.4.4 Ќе се изготви студија за поделба на атмосферската од фекалната вода која ќе се влева во канализациона мрежа. Ова е активност која е предвидена со оперативен план и за нејзина реализација треба да го извести Надлежниот орган.

Табела 6.4.2 Граници на емисии во канализација					
Параметар	Точка на емисија 1		Точка на емисија 2		Фреквенција на мониторинг
	До (датум)	Од (датум)	До (датум)	Од (датум)	

Операторот ќе врши мониторинг на параметрите неведени во табела 6.4.3 а и 6.4.3б, на точките на емисија и не поретко од наведеното во таа Табела.

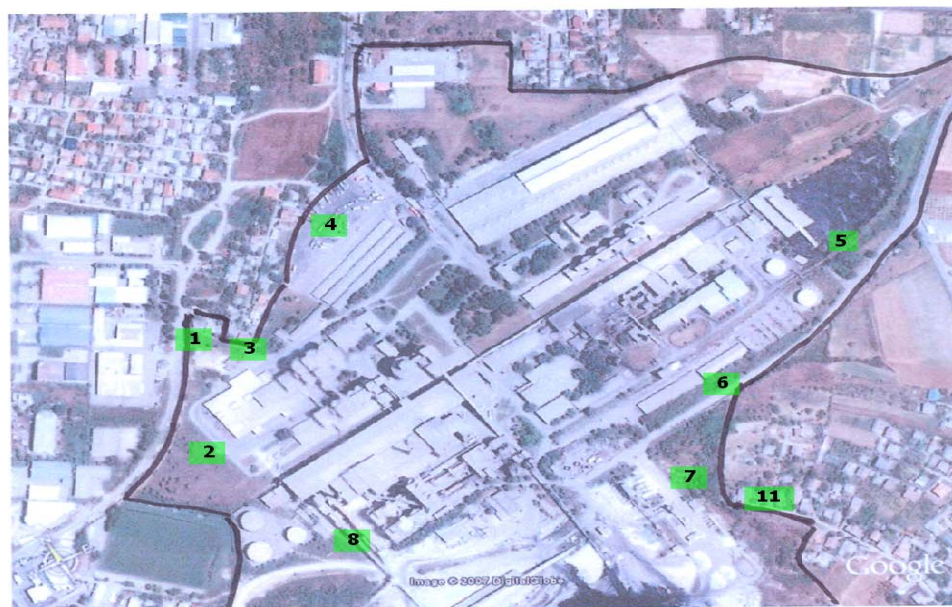
6.5 Емисии на топлина

- 6.5.1 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии на топлина кои значително ќе влијаат врз животната средина.

6.6 Емисии на бучава и вибрации

- 6.6.1 Емисиите на бучава од локацијата треба да се во согласност со стандардите пропишани со националното законодавство (Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните).
- 6.6.2 Операторот ќе врши преглед на бучавата на локацијата на годишно ниво. Програмата за преглед на бучавата треба да се превземе во согласност со најдобрата пракса на ЕУ.
- 6.6.3 Бучавата од инсталацијата не треба да доведува до зголемување на нивото на звучниот притисок ($L_{eq,T}$) мерено на локации кои се осетливи на бучава во инсталацијата, кои ги надминуваат граничните вредност/и дадени во Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава (СЛ.Весник 64 од 1993)

ТОЧКИ НА МЕРЕЊЕ БУЧАВА

Табела 6.6.1 Граници на емисија на бучава

Извор	Емисиона точка Реф. Бр	МДВ	Период на емисија
Производни погони	T1 - N 4158 11 E 21 27 14	ИНТЕНЗИТЕТ 60 dBA	12/12
	T2 - N 41 58 07 E 21 27 13		
	T3 - N 41 58 11 E 21 27 18		
	T8 - N 41 58 02 E 21 27 11		

Погон кој не работи	T5 - N 4158 04 E 21 27 42	ИНТЕНЗИТЕТ 60 dBA	12/12
	T6 - N 4158 02 E 21 27 34		
	T12 - N 4158 13 E 21 27 34		

Извори на бучава кои се јавуваат во локацијата на копот

Извор на емисија Реф./бр	Извор /Уред	Опрема Реф./бр	МДВ	Период на емисија (број на часови претпладне/попладне)
D1	Дробилка	N 4666506 E 7530916	ИНТЕНЗИТЕТ 70 dBA	8/8

7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води

7.1

Инсталацијата не пренесува отпадни води до
пречистителна станица

8 Услови надвор од локацијата

- 8.1. Операторот е должен во случај на нарушување на амбиенталниот воздух во околината со непосредно влијание од неговата активност и покрај задоволувањето на поставените гранични вредности на емисија, како резултат на отстапување од вобичаените атмосферски движења, да превземе соодветни мерки во процесот на производство, а со цел на намалување на создаденото загадување.
- 8.2. Операторот се задолжува во духот на добар стопанственик да има непосредни контакти со месното население и установите во зоната навлијание на нивните активности, со презентирање на резултати од мерења и активности кои се превземаат за создавање и одржување на прифатливи услови на живеење.

9 Оперативен план

9.1 Операторот ќе ги спроведе договорените мерки наведени во Табела 9.1.1, заклучно со датумот наведен во таа табела и ќе испрати писмено известување до Надлежниот орган за датумот кога било комплетирана секоја мерка, во рок од 14 дена од завршувањето на секоја од тие мерки.

Табела 9.1.1 : Оперативен план

Ознака	Мерка	Датум на завршување
Активност бр. 1	Подобрување на системот за технолошка вода А) Нова филтерска станица за целиот систем со технолошка вода Б) Дополнителен цевовод за технолошка вода Ц) Инструменти за мерење на потросувачка на вода и евентуални загуби Предвидена дата на почеток на реализацијата: 2007 Вредност на инвестицијата: 200 000 Евра	Окт. 2010
Активност бр. 2	Надградба на системите за опрашување во секциите за пакување и опрема бр 1.2 и 3 Замена на механичките вреќасти филтри со нови пневматски филтри со капацитет 35.000 Nm ³ /h Предвидена дата на почеток на реализацијата: 2006 Вредност на инвестицијата: 110 000 Евра	Де.2007
Активност бр. 3	Модернизација и реконструкција на системите за опрашување во силос за хомогенизација на Печка бр.3 и бр.4 Механичкиот филтер се планира да се замени со нов тип на филтер, пневматски вреќасти филтер, со капацитет 26.000 Nm ³ /h. Новиот филтер ќе овозможи подобро опрашување на силосот за хомогенизација, како и на помошната опрема. Предвидена дата на почеток на реализацијата: 2006 Вредност на инвестицијата: 90 000 Евра	Средина на 2007
Активност бр. 4	Модернизација и реконструкција на системите за опрашување на помошна опрема кај мелниците за цимент бр.5 и бр.6 Постоечкиот механички вреќасти филтер ќе се замени со нов пневматски вреќасти филтер со капацитет 28.000 Nm ³ /h и е наменет за опрашување на следната опрема: заеднички елеватор; два воздушни транспортери за транспорт на цемент; тракасти транспортер; доделувачи; и останата опрема која во иднина би можела да се приклучи. Предвидена дата на почеток на реализацијата: 2007 Вредност на инвестицијата: 100 000 Евра	Крај на 2007
Активност бр. 5	Модернизација и реконструкција на секцијата за пакувањето бр.1 Во инвестицијата е вклучено комплетно реновирање и надградба на погонот за пакување. Започнато е и реновирање на зградата и соодветни модификации кои се потребни за инсталирање на друга машина за пакување. Системот за опрашување во погонот исто така е модифициран и подобрен, сите цевоводи за опрашување поврзани со филтерот се заменети со нови, па така прашината е значително намалена. Предвидена дата на почеток на реализацијата: 2006 Вредност на инвестицијата: 160 000 Евра	Дек. 2007

Активност бр. 6	<p>Гас анализатори за Допол (кула за предгревање) на Печка бр.4</p> <p>Новите гас анализатори за следење на O₂, NO_x и CO кои би работеле според ин-ситу метода. Новите гас анализатори ќе овозможат подобрена континуирана контрола на согорување на суровината во печка, со што ќе се оптимизира целиот технолошки процес на печење на клинкерот и ќе овозможи подобра искористеност (животен век) на опеките како И подобра искористеност на енергијата исуровините.</p> <p>Предвидена дата на почеток на реализацијата: 2008 год</p> <p>Вредност на инвестицијата: 80 000 Евра</p>	31.05.2008 год
Активност бр. 7	<p>Вакум Цистерна</p> <p>Вакум Цистерната претставува нова и модерна машина која претставува значителна помош при чистењето на производните погони и овозможува чиста средина, а воедно и чиста работна средина за опремата во фабриката. Со неа е возможно лесно чистење на различни спратови на дипол кулите за претгреење, просториите кај мелниците за цемент, со што се заштитува опремата од пенетрација на прашина внатре во лизгачките лежишта на мелниците, ролните на печките и запчаниците. Исто така, имајќи ги предвид и построгите барања со воведувањето на системот ИСО 14001:2004 и добивањето сертификат, во план е набавка на Вакум цистерна со јак вакум систем со можност за чистење на поголема далечина (околу 100 m). Системот ќе се користи за чистење на прашина директно во производните погони низ цела фабрика, ќе се конструира и стационарен систем за чистење на цевоводите поставени на висина, и ќе се поврзе со вакум цистерната заради полесно чистење дури и на најдалечните постови (кула за предгреење, покриви на силоси, повисоки спратови на мелниците за суровина и за цемент, погони за пакување, итн.).</p> <p>Предвидена дата на почеток на реализацијата: 2008 год</p> <p>Вредност на инвестицијата: 220 000 Евра</p>	Крај на 2008 год
Активност бр. 8	<p>Систем за автоматско откривање и гасење пожари</p> <p>Усје има за цел да имплементира петогодишен проект кој се однесува на подобрување на постоечката И инсталација на нови системи за автоматско откривање и гасење пожари. Процесот на инсталацијата ќе се одвива во фази, со инвестиции од по 100.000 Евра секоја година. Со цел да се обезбеди сигурна работа И да се намали ризикот од пожари до минимум, во 2006 год. се отпочна со инсталација на модерен систем за автоматско откривање и гасење пожари во некои од електро кабините, според приоритет. За 2007 год. предлагаме да се продолжи и да се прошири инсталирањето на системите за гасење пожари според распоредот по приоритети и според предлозите дадени од Државниот инспектор при неговата посета на фабриката.</p> <p>Предвидена дата на почеток на реализацијата: 2005 год</p> <p>Вредност на инвестицијата: 500 000 Евра</p>	Крај на 2010 год

Активност бр. 9	Опрашување на силос за петрол-кокс Во склоп на проектот за модификација на вертикалната мелница Усје предвидува да направи и замена на постоечките филтри за опрашување на силосот за мелен петрол кокс. Новите филтри ќе ги исполнуваат најсовремените барања од аспект на сигурност, а ќе овозможуваат подобра заштита на работната и животната средина, па предлагаме да се инсталираат нови бункерски пневматски вреќасти филтри на секој силос за мелен петрол кокс. Ќе бидат инсталирани нови бункерски вреќасти филтри (два) за силосите за петрол кокс (2000 m ³ /h) како и платформи. Предвидена дата на почеток на реализацијата: 2008год Вредност на инвестицијата: 75 000 Евра	06.04.2008год
Активност бр. 10	Подобрување на системите за опрашување Усје има поставено цел усовршување и развој на системите за опрашување во фабриката, вклучително активности за подобрување на разни позиции: инсталирање на нови филтри, нови модернизирани цевоводи за оделување прашина, итн. Овие активности се планираат за тригодишен период од 2008 до 2011 год. Предвидена дата на почеток на реализацијата: 2008год Вредност на инвестицијата: 600 000 Евра	Крај на 2011 год.
Активност бр. 11	Воведување на алтернативни горива Со цел намалување на емисиите на CO ₂ на глобално ниво, а и подобрување на управувањето со поедини фракции на отпад на национално ниво, Цементарница Усје има за цел во наредниот период да воведат употреба на алтернативни горива како дополнување на постоечкото гориво. Оваа активност подразбира изработка на Физибилити студија , ОБЖС Студија и инвестиции во инсталацијата. Овие активности се планираат за двегодишен период од 2010 до 2012 год. Предвидена дата на почеток на реализацијата: септ.2010год -Изработка на предфизибилити студија за употреба на алтернативни горива; -Изработка на ОБЖС Студија за алтернативни горива; Вредност на инвестицијата: 800 000 -1 100 000 Евра	Крај на 2012 год.

10 Договор за промени во пишана форма

10.1 Кога својството “или како што е друго договорено на писмено” се користи во услов од дозволата, операторот ќе бара таков договор на следниот начин:

10.1.1 Операторот ќе ѝ даде на Надлежниот орган писмено известување за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа дозвола: и

10.1.2 Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава дозволата.

10.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена писмено со Надлежниот орган, може да се имплементира само откако операторот му даде на Надлежниот орган претходно писмено известување за датата на имплементација на промената. Почнувајќи од тој датум, операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, дозволата ќе мора да се дополнува.

10.3 Сите позначајни промени во инсталацијата или работи поврзани со неа, а кои се од типот:

а) Материјална промена или зголемување на :

- природата или количината на било која емисија;
- системите за намалување / третман или преработка;
- опсегот на процесите што се изведуваат;
- горивата, суровините, меѓупродуктите, продуктите или создадениот отпад,

или

б) Било какви промени на :

- инфраструктурата на управување со локацијата или контрола со несакано еколошко влијание;
- набавувачите
- кои би имале влијание врз животната средина;

ќе се изведат или ќе се започнат со претходно известување за тоа, и со договор со Надлежен орган.

Додаток 1

Писмена потврда за известувања

Овој Додаток ги прикажува информациите што операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласност со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

- Име на операторот.
- Број на дозвола.
- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емитираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува :
  - Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
  - Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
  - Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за исправување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултат на емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
- Име Пошта.....
- Потпис Датум
- Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на операторот.

Додаток 2

Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, согласно условите 4.1.2 од оваа дозвола, се наведени подолу.

Извештај	Фреквенција на извештајот Белешка1	Датум на поднесување на извештајот
Годишен Извештај за Животна Средина (АЕР)	Годишно	до 31-ви март секоја година
Евиденција на инциденти	Како што се случуваат	Во рок од 5(пет) дена од инцидентот.
Мониторинг на квалитетот на отпадната вода	Двапати годишно	10(Десет) дена од истекот на шесте месеци за кои е поднесен извештај
Мониторинг на квалитетот на подземната вода	Двапати годишно	10(Десет) дена од истекот на шесте месеци за кои е поднесен извештај
Мониторинг на воздухот	Месечно - за континуирано следење на емисии од процес На 6 месеци за мерење на квалитет на амбиентен воздух	10(Десет) дена од истекот на месецот за кое е поднесен извештај 10(Десет) дена од истекот на шесте месеци за кои е поднесен извештај
Распоред на цели и задачи	На секои 5(пет) години, со годишно ревидирање	3(три) месеци претходно, пред започнувањето на развојот
Ревизија на употребата на вода	Годишно	до 31-ви март секоја година
Ревизија за енергетската ефикасност	Годишно	до 31-ви март секоја година
Преглед на бучавата	Годишно	до 31-ви март секоја година
Мониторинг на прашина од рудник за лапорец	Годишно	до 31-ви март секоја година

Табела IV1.1 Детали за суровини, меѓупроизводи, производи, итн поврзани со процесите, а кои се употребуваат или се создадени на локацијата

Реф. Бр.или шифра	Материјал/ Супстанција ⁹	CAS ¹⁰ Број	Категорија на опасност ¹ ¹⁾	Количина	Годишна употреба	Природа на употреба	R ¹² -Фраза	S ¹² - Фраза
1	Лапорец		Неопасен	40 000	1303000	Суровина	Нема	Нема
2	Варовник		Неопасен	40 000	480 000	Суровина	Нема	Нема
3	Кварцен песок		Неопасен	40 000	62 500	Суровина	Нема	Нема
4**	Пирит	1309- 36-0	Неопасен	15 000	17 000	Суровина	36	25
5	Железна руда		Неопасен	15 000	17 000	Суровина	Нема	Нема
6	Глина		Неопасен	15 000	35 000	Суровина	Нема	Нема
7	Пуцолан		Неопасен	30 000	87 500	Суровина	Нема	Нема
8	Дијатомелска земја		Неопасен	30 000	87 500	Суровина	Нема	Нема
9	Глинести шкрилци		Неопасен	15 000	35 000	Суровина	Нема	Нема
10	Опалски шкрилци		Неопасен	30 000	87 500	Суровина	Нема	Нема
11**	Гипс	13397- 24-5	Неопасен	20 000	87 500	Суровина	36,37	37,38
12	Троска		Неопасен	20 000	263 000	Суровина	Нема	Нема
13**	Лебдечка пепел	68131- 74-8	Неопасен	5 000	263 000	Суровина	36,37,38, 42,43	37,38, 39
14	Суровинско брашно		Неопасен	14 400	1560000	Полу- производ	Нема	Нема
15	Клинкер		Неопасен	180 000	1000000	Полу- производ	Нема	Нема
16***	Цемент (ПЦ 30п 45С/СЕМ II/В-М42,5N)	65997- 15-1	Неопасен	45 000	1750000	Краен производ	37/38;41	2;22; 24/25; 26
17**	Петролкокс	64743- 05-1	Неопасен	60 000	160 000	Гориво	36,38	24,25
18	Мазут	8002- 05-9	Запалив	19 000	140 000	Гориво	12,45, 22,38	16,45, 53,61, 62

19	Антрацит		Неопасен	60 000	160 000	Гориво	Нема	Нема
20	Лигнит		Неопасен	60 000	258 000	Гориво	Нема	Нема
21	Камен јаглен		Неопасен	60 000	214 000	Гориво	Нема	Нема
22	Кафејав јаглен		Неопасен	60 000	320 000	Гориво	Нема	Нема
23	Нафта	64742-48-9	Запалив	45	1 000	Гориво	12,45, 22,38	16,45, 53,61,6 2
24	Дизел	68334-30-5	Запалив	45	1 000	Гориво за транспорт	12,45, 22,38	16,45, 53,61,6 2
25	Природен гас	68919-39-1	Неопасен	/	2 500 000 m ³	Гориво	Нема	Нема
26	Алуминатен огноотпорен материјал		Неопасен	500	450	Огноот. материјал	Нема	Нема
27	Магнезитни шпинели		Неопасен	500	450	Огноот. материјал	Нема	Нема
28	Друг огноот. материјал		Неопасен	250	200	Огноот. материјал	Нема	Нема
29	Различни хемикалии		Опасен	Мало коли.	Мало коли.	Сектор за квалитет	34-38	26-39 40-46

* Индикативни броеви во зависност од користената рецептура, видот на готовиот производ И големината на неопходните залихи

** Наведените CAS броеви R , S фрази се преземени од литература

*** За другите видови на цемент кои се произведуваат во цементарница Усје ќе бидат изготвени соодветни MSDS документи

**** Количините и годишната потрошувачка на материјалите / супстанциите наведени во точките 17-22 се релевантни единствено ако горивата се користат поединечно

⁹ Во случај каде материјалот вклучува одреден број на посебни и достапни опасни супстанции, дадете детали за секоја супстанција

¹⁰ Chemical Abstracts Service

¹¹ закон за превоз на опасни материји (Сл. Лист на СФРЈ бр. 27/90, 45/90, Сл. Весник на Р.М 12/93)

¹²Според Анекс 2 од Додатокот на Упатството

Реф. Бр. или шифра	Материјал/ Супстанција ⁹	CAS ¹⁰ Број	Категорија на опасност ¹¹	Количина	Годишна употреба	Природа на употреба	R ¹² -Фраза	S ¹² - Фраза
29a**	Хлороводородна киселина	7647- 01-0	Корозивен	Мало	Мало	Сектор за квалитет	20/21/22, 34	26,45, 36/37/39
29b**	Оцетна киселина	64-19-7	Корозивен	Мало	Мало	Сектор за квалитет	14,22,34, 65	24,51
29c**	Азотна киселина	7697- 37-2	Корозивен	Мало	Мало	Сектор за квалитет	35	1/2,23,26, 36,45
29d**	Ортофосфорна киселина	7664- 38-2	Корозивен	Мало	Мало	Сектор за квалитет	34	20,23,26, 36/37/39, 45,60
29e**	Сулфурна киселина	7664- 93-9	Корозивен	Мало	Мало	Сектор за квалитет	8,35	26,30,45
29f**	Млечна киселина	50-21-5	Корозивен	Мало	Мало	Сектор за квалитет	34	26,45, 36/37/39
29g**	Флуороводородна киселина	7664- 39-3	Токсичен и корозивен	Мало	Мало	Сектор за квалитет	26/27/28, 35	7/9,26,45, 36/37/39
29h**	Глицерин	56-81-5		Мало	Мало	Сектор за квалитет	36/37/38	24/25
29i**	Калиум хидроксид	1310- 58-3	Корозивен	Мало	Мало	Сектор за квалитет	20,21, 22,35,41	26,36,37, 39,45
29j**	Натриум карбонат анхидрид	497-19- 8	Не е класи- фициран	Мало	Мало	Сектор за квалитет	36/37/38	2,22,26
29k**	Натриум хидроксид	1310- 73-2	Корозивен	Мало	Мало	Сектор за квалитет	36/38	13,26, 36/37/39
30**	Масла и мазива		Неопасен			Одржува- ње	23/25;43; 48/20/22;53	45-50
30a**	Моторно масло		Неопасен	700 L	15 000 L	Одржува- ње	43;53	29,43, 53, 56
30b**	Хидраулично масло		Неопасен	1050 L	14 000 L	Одржува- ње	36,37	36/37
30c	Редукторско масло		Неопасен	1500 L	16 000 L	Одржува- ње	Нема	Нема
30d	Масти за подмачкувања		Неопасен	200 L	3 000 L	Одржува- ње	Нема	Нема

	Цеплаттсн						
30e**	Трансформа- торско масло	Неопасен	2 000 L	1 тон	Одржува- ње	51/53	36/37, 50,56
31	Готов бетон	Неопасен	/	80 000 m ³	Краен производ	Нема	Нема
32	Вода	Неопасен	/	200 000 m ³	Агенс за ладење	Нема	Нема
33	Експандиран полистирен	Неопасен	20	600	Суровина	Нема	Нема
34	Усјепор	Неопасен	40	600	Краен производ	Нема	Нема
35	Додатоци за мелење				Мелење на цемент	Нема	Нема
36	Додатоци за готов бетон		25 000 L	200 000 L	Готов бетон	Нема	Нема
37	Агрегати за готов бетон	Неопасен	2 000	16 000	Готов бетон	Нема	Нема
38	Битумен	8052- 42-4	Неопасен	-	-	Суровина	Нема
39	Отпадно стакло	Неопасен	-	-	Суровина	Нема	Нема
40	Отпадни цигли	Неопасен	-	-	Суровина	Нема	Нема
41	Отпадна керамика	Неопасен	-	-	Суровина	Нема	Нема
42	Отпад од паркови И градини	Неопасен	-	-	Гориво	Нема	Нема
43	Талог од третман на комунална вода	Неопасен	-	-	Суровина	Нема	Нема
45**	Калаен Сулфат SnCO ₄	Неопасен	-	0.01% (во клинкер)	Агенс за редук- ција	38,41	36,37,38
46	Кварцит	Неопасен	40	62 500	Суровина	Нема	Нема

¹³ Во случај каде материјалот вклучува одреден број на посебни и достапни опасни супстанции, дадете детали за секоја супстанција

¹⁴ Chemikal Abstracts Service

¹⁵ Закон за превоз на опасни материи (Сл. Лист на СФРЈ бр. 27/90, 45/90, Сл. Весник на РМ 12/93)

¹⁶ Според Анекс 2 од Додатокот на Упатството

¹⁷ Во случај каде материјалот вклучува одреден број на посебни и достапни опасни супстанции, дадете детали за секоја супстанција

¹⁸ Chemikal Abstracts Service

¹⁹ Закон за превоз на опасни материи (Сл. Лист на СФРЈ бр. 27/90, 45/90, Сл. Весник на РМ 12/93)

²⁰ Според Анекс 2 од Додатокот на Упатството

²¹ Во случај каде материјалот вклучува одреден број на посебни и достапни опасни супстанции, дадете детали за секоја супстанција

²² Chemikal Abstracts Service

²³ Закон за превоз на опасни материи (Сл. Лист на СФРЈ бр. 27/90, 45/90, Сл. Весник на РМ 12/93)

²⁴ Според Анекс 2 од Додатокот на Упатството